

Nakakadiri ~ Isang Gotiko Epiko

ni GE Graven

Kabanata XIX

~**Sa** puso ng isa sa mga pinakatimog na lalawigan ng Pransya at nasa ibabaw ng isang makitid na tagaytay,

ang matataas na damo ay naghiwalay upang mag-alok ng isang kuneho na tumalon sa isang malinaw na lugar na naliliwanagan ng buwan.

Sinuri ng maingat na hayop ang isang bukas na burol na may mga nakausling tainga at kumikibot na ilong; at habang gumagapang ito pasulong, ito ay biglang nanigas na parang bato, ang ulo nito ay nakatagilid at ang isang mala-salaming itim na mata ay nakatitig sa langit. Ang nanigas na hayop ay nakatitig sa isang bagay na maaaring kamukha ng isang isang lumilipad na batik—isang pumapailanlang na anino, na nakalutang laban sa mga bituin. Ang kuneho ay nakaupong hindi gumagalaw sa ilalim ng inaakalang ibong mandaragit nito.

Ngunit ang lumilipad na bagay ay halos walang pagkakahawig sa anumang ibon, maliban sa nakabukang mga pakpak nito; at ang isang sinanay na mata ay maaaring wastong tipunin ang hugis nito upang maging isang lumilipad na tao. Bigla, ang nagulat na kuneho ay umikot at nagtakbuhan patungo sa mahahabang anino kung saan ito nagmula. At sa tila ligtas na mga masukal at malalalim na anino, isang mala-multo na berdeng kamay ang humawi sa mga palumpong at hinuli ang gumagapang na kuneho. Nabasag ang mga buto at isang bagong katahimikan ang nanatili sa damuhan .

Lumilipad nang mataas sa ibabaw ng tagaytay at pumailanlang sa kalangitang puno ng mga bituin, si Lazarus ay nagpatuloy. Umungol ang hangin kasabay ng maindayog na pag-ikot ng kanyang mga pakpak. Lumilipad patungo sa

sa pinakatimog na baybayin ng Pransya, at mula sa matayog na kinatatayuan ni Lazarus, nakita niya ang mga lupang naliliwanagan ng buwan na nagmumula sa isang kurbadong abot-tanaw na parang isang kahanga-hangang balumbon na dahan-dahang naglalahad ng bawat aspeto ng Paglikha. Sa kanyang kaliwa, isang hanay ng mabababang burol ang kumikinang sa mga ginintuang kulay, na malinaw na tumutukoy sa silangang gilid ng mundo. Sa kanyang kanan at sa ilalim ng isang kulay asupre na gasuklay na buwan, ang umaalon na lupain ay humahalo sa isang malabong kanlurang abot-tanaw na tila natunaw na parang alulod at humahalo sa isang malabong kalangitan.

Matagal nang nilisan ni Lazarus ang paliko-likong agos ng Ilog Rhone, at ngayon ay lumipad siya patimog sa ibabaw ng kalat-kalat na tanawin ng mga hubad na burol at mga putol-putol na kagubatan. Sa ibaba niya, ang mga paikot-ikot na sapa ay humahampas sa buong lupain at; nang maramihan, maaaring parang mga itim at gumagala na mga peklat ng punyal na sumisira sa ibabaw ng lupa. Lumitaw ang mga kumpol ng maliliit na istruktura —mga gusaling may bubong na pawid na nakapatong sa tabi ng mga pampang ng ilog, na lubos na nagmumungkahi ng pagkakaroon ng mga kakaibang nayon ng mangingisda. Sa pagitan ng mga ito, ang mga kalsada sa kanayunan ay parang mga ugat ng lupa na kumakalat at naglalaho sa madilim na kakahuyan at mga lambak sa

Hindi tulad ng paliku-likong mga landas ng mga kalsada at batis sa ibaba niya, na pawang tila nakompromiso sa harap ng hindi pantay na lupain, si Lazarus ay gumawa ng isang sinadyang landas, nilalabanan ang patuloy na pasalungat na hangin at pababang agos. Humukay siya ng isang landas, tuwid at makitid, na tiyak na patimog. Gayunpaman, halos hindi niya natanto ang umaalon na dagat ng lupa sa ilalim niya. Sa hindi nagbabagong ungol ng hangin, at sa ilalim ng patuloy na pagkaway ng kanyang mga pakpak, si Lazarus ay maaaring lumilipad nang bulag, dahil ang karamihan sa kanyang pokus ay nakatuon sa loob—ang kanyang atensyon ay nakatuon sa isang magulong isipan.

Marahil ang mga anghel lamang ang maaaring nakaisip ng ganitong himala o pamamaraan kung paano ang isang pusong napakabigat sa kanya ay maaaring manatiling nasa itaas, kahit na umiwas sa mga bituin at hindi mahulog sa lupa dahil sa bigat ng sarili nitong nawasak na kalagayan. Ang isip ni Lazaro ay nagugulo ng malalayong alaala ng mga nakaraang araw. At sa bawat perpektong pag-alala niya sa mga ito, ang mga alaala ay tila nagsama-sama na parang isang tumpok ng mga bato na lumaki at naging isang bundok at ibinaon ang bawat bakas ng kung ano ang tunay niyang naaalala. Nang walang nakaaaliw na mga hangganan. ng mga katakumba; wala ang kanyang mga gawain sa tunel; wala sina Ivan at Odino na umaaliw sa kanya; kahit wala sina Clodious at Greville na sasaway sa kanya—wala ang kanyang nakababahalang maskara, umiyak si Lazarus. Hindi na niya maikakaila ang nakakabahalang bahagi niya, na dating isang bulong lamang na nakatago sa kaibuturan ng kanyang puso, habang sa wakas ay lumakas ito at lumakas ang pag-agos sa kanyang dibdib. Hindi na ito isang sakit na nag-aalab kundi marahil isang paggising at sumisigaw na kamalayan na umagaw sa kanyang atensyon. Sa katunayan, ang nakakabagabag na bulong ay naging mga ungol ng pagdurusa, na lubos na nagpapakita ng sarili bilang kumpirmasyon na ang pinakamahalagang bahagi ni Lazarus ay tunay na namatay sa kakila-kilabot na gabing iyon, nang mapilitang umalis sa Abbey. At kahit na ang tinig sa kanyang puso ay kanya, nag-iisa; tiyak na

inaalagaan ng mapanglait at mamamatay-taong mangingisda; ang sakim na nag-aaway na mga Panginoon, sina D'Alcicourt at Hugon; ang malamig at nakasusuklam na si Kapitan Bourne; at higit sa lahat, ang kanyang lubos na di-makadiyos na ina, na siyang lahat sa kanila at higit pa. At para kay Lazarus, ang mapapait na alaala tungkol sa kanila ay tila nilalamon ang bawat perpekto at nakapagpapainit ng puso niyang alaala— ang bawat masaya at walang muwang na panaginip niya tungkol sa isang nauna at perpektong mundo na naranasan niya bago siya pinalayas mula sa nakakaaliw na sinapupunan ng kanyang dating tirahan sa katakomba.

Gayunpaman, kahit na minsan ay maaaring sumuko ang Espiritu dahil sa kalungkutan, kadalasan, ang katwiran ay kadalasang bumabawi sa nawala sa loob. Isinara ni Lazarus ang isang pusong nababagabag at binuksan ang kanyang isipan sa mas makabuluhang mga pagsasaalang-alang at kalkulasyon: siya ay lumilipad—sa ibabaw ng Timog Pransya— papunta sa Italya. At ang dating inosenteng naisip niya, isang napakahirap makamit na layunin: ang *lumipad* sa isang lugar at sunduin ang isang prayle; ay talagang isang makatwirang gawain, dahil ginagawa na niya ngayon *iyon*. Inisip niya kung ano ang maaaring mangyari agad pagkatapos niyang bumalik sa Abbey kasama si Prayle Salvatino. Sa kasamaang palad, dahil inilantad ng Kapitan ang kanyang tunay na sarili bilang, ngunit isang Grotesque na nakatago sa damit ng mga eskudero, alam na alam niya na ang kanyang buhay ay susunod sa ibang landas kaysa sa naisip niya noon. Mula sa nag-iisang pagbabagong iyon ng mga pangyayari, napagpasyahan niya nang may mabuting dahilan na hindi siya matatanggap ng mga monghe ng Abbey sa kanilang banal na kawan bilang isang prayle. Kumbinsido siya na hindi na nila siya papayagang mamuhay at maglingkod sa kanilang kawan bilang isang lalaking nasa laylayan. Tiyak siya na hindi igalang siya bilang si Lazaro, ang pinagkakatiwalaang eskudero ng katakomba ng Abbey , ngunit hamakin siya bilang isang pangit at di-makadiyos na may pakpak na halimaw. Walang alinlangan, alam niyang hindi niya matatagpuan ang kanyang lugar sa panalangin, sa Santuwaryo, kundi sa ibabaw nito, sa bato. Gayunpaman, muling kinalkula niya ang kanyang mga pagpipilian upang makarating lamang sa parehong hindi natitinag na resulta: ang manatiling matatag sa kanyang pangako na sunduin ang prayle. 'At kung malamang, may natitirang kabutihan na maaaring makuha mula rito,' naisip niya , 'baka sakaling hindi pansinin ng mga monghe ng Abbey ang kaniyang mga pagkakaiba at matukoy na siya ay mas Tao kaysa hayop.'

Gayunpaman, para kay Lazarus, tila malabong baguhin ng anumang antas ng pagsasaalang-alang ang sandali para sa ikabubuti. Bumaliktad ang panahon sa pag-ikot ng mundo at, dala ang bigat ng isang bukas na Gatestone na nakapatong sa kanyang mga balikat, nagpatuloy si Lazarus sa Timog France. Ang pawis ng kanyang mga pakpak ay kumikinang sa liwanag ng buwan at; habang Lumipas ang gabi, nanatili siyang tapat sa kanyang direksyon at bilis kahit na papalapit na siya sa lupa. Tulad ng isang napakalaking paniki, lumipad siya sa tuktok ng mga puno, pinapaikot ang mga dahon nito gamit ang mga pakpak na umaalon. Lumipad siya pasulong, pinapadyak ang kanyang mga pakpak kasabay ng kanyang paghinga—pinindot at itinataas, papasok at palabas. Muling bumalik ang oras, nang magtipon ang isang kawan ng mga sea gull sa tabi niya. Mas maraming nagpapahingang gull ang sumabog paitaas upang habulin. Nagtipon ang mga ibon sa isang lumalaking kuyog at; sa kalaunan, daan-daan sa kanila ang bumuo ng isang napakalaking kawan na halos nilamon si Lazarus. Siya

Umakyat siya nang mas mataas upang makatakas sa kanila ngunit sinundan niya sila. Sumisid siya; yumuko pakaliwa; gumulong pakanan. Gayunpaman, eksaktong pareho ang kanilang reaksyon gamit ang parehong mga maniobra sa himpapawid. Inayos niya ang kanyang sarili at hinanap ang abot-tanaw ngunit isang puting pader lamang ng mga balahibo ng buntot ang kanyang natagpuan. At sa ilalim niya, ang ibabaw ng lupa ay nalunod sa isang umaalon na dagat ng mga puting pakpak.

Hinampas sila ni Lazarus, sabay sigaw, "Umalis kayo, ngayon na!" Tili nila sa kanya, na para bang ang kanyang padalos-dalos na utos ay humihingi ng malawakang protesta.

"Tumabi ka!" sigaw niya. Tumili sila at nagsama-sama, sinasakal siya na parang isang daang sisiw na nakakapit sa isang inang gull.

"Hindi ako makakita!"

Sumagot lamang ang kawan ng satsat.

"Hindi ako ibon!"

Sabay-sabay na nagreklamo ang mga gull.

"Hindi ako !"

Umalingawngaw ang mga ito kasabay ng sunod-sunod na matatalim na tugon.

Bumuntong-hininga si Lazaro at sumuko sa kanila, dahil kahit lumilipad siya kahit bulag sa gitna nila, sumulong pa rin siya. Higit pa rito, tila sa kanya ay nagpapakita ang kawan ng matalas na pakiramdam ng espasyo, dahil wala sa kanila ang tila humahadlang sa pagaspas ng pakpak ng iba, o ng kanya. Ngunit higit pa ryan ang kanilang nararamdaman, dahil naakit si Lazarus sa kanilang nakatitig at maitim na mga mata. Sa unang tingin, tila pareho silang may parehong matinding intensidad. Tinitigan niya sila nang malalim— mas malalim pa kaysa sa dating pagtingin niya sa mga mata ng mga aso ni Mountain Mouth , at wala siyang nakitang kahit ano. At Marahil ang kawalan sa kanila ang nag-udyok kay Lazaro na humagalpak ng tawa. Ang mga walang kamalay-malay na gull ay humagigkik kasabay ng kanyang paghagigkik.

Napatawa si Lazarus at nagtawanan sila kasama niya. At habang tumatawa siya nang malakas, lalo siyang umiingay. Sumagot sila hanggang sa; sa wakas, natagpuan ni Lazaro ang kanyang sarili na naliligo at umiiyak. Tunay ngang alam niya ang bunga ng kanyang katatawanan at hayagang nilibang ang kanyang sarili dito. Ang mga tahasang titig ng mga gull ay kasinglapad at kasingblangko ng sa mga paniki ng Mountain Mouth— kapareho sila ng pagnganga ng daga, na hinabol ni Friar Clodious sa mga catacomb ng Abbey—at marahil, kapareho rin sila ng pagnganga ng prayle mismo, nang ibuhos ni Lazarus ang laman ng timba sa ibabaw ng kanyang mga sandalyas. Sama-sama, kapwa naaalala at totoo, ang kanilang mga titig tila ipinahihiwatig kay Lazarus, ang sabay-sabay ngunit hindi magkakatumang mga estado ng determinismo at kawalang-malay. Kung hindi niya natagpuan ang binhi ng katatawanan sa kanilang malapad at malamig na mga titig; maaaring natagpuan niya ang kanyang sarili, na tila ba'y nalilipad sa gitna ng gayong kawan ng mga hungkag at naglilibay na mga mata. Gayunpaman, habang nagpapatuloy siya, nagsimula siya ng isang matalik na diyologo sa kanyang tag- along drive, na ikinukwento rito ang mga sikretong hindi maaaring ulitin o intindihin ng mga seagull. Siya

ibinahagi sa mga ibon, mga katotohanang inamin lamang niya sa mga paniki ng Mountain Mouth. Tunay nga, sila ay lubos na mausisa at handang tumanggap kay Lazaro—lahat sila ay taimtim na interesado sa kaniyang patuloy na talumpati. At paminsan-minsan, sumasabog ang mga ito sa isang sama-samang tili, yabag, o coo, upang maghatid ng isang karaniwang opinyon o kontradiksyon.

Sa kalaunan, gayunpaman, tila napagod ang mga gull sa kanyang piling at lumihis. Ang kawan ay lumiit at ang liwanag ng kalangitan sa gabi ay nagliwanag sa mga pakpak na umaalon. Marami pa sa kanila ang nalaglag, nagkalat nang maramihan upang ilantad ang gumugulong na lupa sa ilalim ng mga paa ni Lazaro . Biglang sumabog ang natitirang kawan, naiwan si Lazarus na lumipad nang mag-isa. At dahil wala na ang pader ng mga gull sa harap niya, natagpuan ng kanyang mga mata ang isang hindi inaasahan at ibang-iba na timog na abot-tanaw kaysa sa huli niyang naalala; nang makita niya ang bagong hugis nito na parang isang panoramic na nakakatakot na tanawin. Yumuko siya paatras, ikinumpas ang kanyang mga pakpak, at biglang tumigil upang magpalutang-lutang sa kanyang kinaroroonan. Nilakad niya ang hangin, pakiramdam niya ay hindi natural ang bigat. Parang naubos ang dugo ng kanyang buhay mula sa kanyang mga ugat—parang ang kanyang mga buto ay nabigyan ng grabidad ng bato. At sa nakakabahalang sandaling iyon, habang naniniwala si Lazarus na nararanasan niya ang buong paghila ng lupa, sinipsip niya ang laki ng tila hindi maipaliwanag na tanawin sa harap niya. Tila sumuko ang buong mundo sa isang malaking piraso ng itim na salamin na halos naglimot sa mundo. Isa itong kahanga-hangang tanawin ng maliwanag at walang katapusang kawalan na tanging si Noe lamang ang makakaalam.

Mula sa kaniyang mga alaala sa mga mapa ng Abbey at sa nasukat na distansyang kaniyang nilipad, alam ni Lazarus na nakarating na siya sa Golpo ng Leon; gayunpaman, hindi niya kailanman inakala na ang katawan nito ay magiging ganito kalaki at kalawak na parang leon-ng-karagatan na tila ngayon . Namuo ang mga bagong alalahanin. Isiniksik niya ang kaniyang mga balikat at sumisid sa isang paikot, sinusundan ang kaniyang mga kaibigang may balahibo pabalik sa isang hanay ng mga bato sa baybayin na naghahati sa lupa at dagat. Lumiwanag siya sa gitna ng mga ibong nakadapa, dumapo sa ibabaw ng isang malapad at lumang tipak ng kahoy. Nagreklamo ang mga gull at ikinakampay ang kanilang mga pakpak. Tinutuka nila ang kanyang mga bota, marahil sa paniniwalang naparito siya upang nakawin ang bangkay ng isang isdang may hungkag na mata na napadpad sa dalampasigan, na kanilang binantayan. Nakayuko si Lazarus at nakapatong ang mga pagod na braso sa kanyang mga tuhod. Mga butil ng pawis ang dumadaloy sa kanya, nakatagilid paatras kasabay ng hangin mula sa loob ng bansa. Maluwag na nakabuka ang kanyang mga pakpak sa likuran niya, huminga siya nang malalim na parang isang ibong sobrang init. Doon, sa isang maliit na talampas ng bato, inayos niya ang kanyang sarili. Pinanood niya ang pag-alon ng tubig sa pagitan ng mga bato habang sinasaboy siya ng maalat na ambon. Pinagmasdan niya ang gilid ng tubig, kung saan ang isang kumot ng bula ng karagatan ay tumataas at bumabagsak sa bawat bagong alon. Malapit, isang bahagi ng balat ng alimango ang nakapatong sa isang piraso ng nakulong na kahoy na mabilis na lumulutang sa pagitan ng isang makitid na espasyo ng mga malalaking bato. Sa harap ng mga malalaking bato, ang mga siksik na hibla ng lumot ay gumulong nang magkakasama sa agos ng tubig. Sa tabi ni Lazarus, sa wakas ay nabaling na ang atensyon ng mga gull sa kanilang mga sarili, nag-iiskandalo sa bangkay ng isda. At habang pinapatuyo ng malamig na simoy ng hangin ng golpo ang kanyang mamasa-masang mga pakpak, ipinikit ni Lazarus ang kanyang mga mata at

nasusunog sa walang hanggang alaala, ang mga bagong naranasang tunog at amoy ng isang karagatan.

Sa loob niya, ang dating namumuong pag-aalala ay naging isang mapang-asar na tinig ng protesta na umalingawngaw kasabay ng maitim na tubig sa kanyang mga bota. Muling sinuri niya ang kanyang alaala sa mga mapa ng Abbey at naalala na, sa kanyang planong paglalakbay upang sunduin ang prayle, tatawid siya sa gabi sa Golpo ng Leon at darating sa Isla ng Corsica, kung saan muli siyang maghahanap ng masisilungan mula sa liwanag ng araw. At sa una, ang gawaing ito ay tila makakamit, dahil alam niyang kaya niyang lumipad sa malayo. Gayunpaman, ang tanawin ng dagat mula sa isang taas na kasingtaas ng mata ng ibon, kung saan nasaksihan niya ang hitsura nito na napakaganda at napakalaki na kakila-kilabot na lunukin ang bawat detalye sa lupa para sa tila, isang madaling pag-abot sa kawalang-hanggan, ay nagpamukhang mas hindi maisip kaysa makakamit ang gawaing ito. Sa katunayan, ang mapang-asar na tinig ay nagreklamo nang may mabuting dahilan, dahil ngayon ay inihayag nito kay Lazarus ang nakakagambalang ideya na ang kanyang pagtawid sa karagatan ay hindi lamang isang gawa ng paglipad, na lubos niyang inaasahan upang mabuhay. Tatal, alam ng tinig na si Lazarus ay maaaring lumipad nang buong gabi; gayunpaman, hindi siya marunong lumangoy, kahit isang sandali.

Umusog si Lazarus paharap, lumuhod, at napaupo. Sumilip siya sa kabila ng mga alon at sinuri ang madilim na abot-tanaw ng karagatan na tila nagsasama sa madilim na kalangitan. Ang malawak na itim na tanawin ng dagat ay may anyo ng isang walang hanggang kailaliman at walang hangganang kalaliman, at naisip niya na kahit ang mga ulap ay maaaring hindi kayang tawirin ang ganito kalaking kawalan. Ibinaling niya ang kanyang atensyon sa kalangitan sa timog-kanluran kung saan kumikislap ang mainit na kidlat sa malayo. Pagkatapos ay bumuntong-hininga siya at tumayo habang nagpapaalam sa mga gull nang malungkot. Iniladlad niya ang kanyang mga pakpak, lumipad sa himpapawid, umikot nang isang beses, at tumungo sa silangan, tumalikod sa isang lugar na nakalubog buwan.

Sa natitirang bahagi ng gabi at hanggang sa madaling araw, sinundan ni Lazaro ang timog baybayin ng France. Dahil nakaukit nang mahigpit sa kanyang isipan ang mga mapa ng Abbey, nagsilbi itong gabay sa kanya patungo sa silangang daungang lungsod ng Marseilles. Nanatili siyang nasa kanan ang dagat at nasa kaliwa ang lupain, kahit na tila determinado siyang itulak palayo ng isang matatag na hanging timog sa isang nakakatakot na karagatan. At para kay Lazarus, ang karagatan ay tila lalong nagmistulang isang mala-impyernong bangin—isang malaking itim na butas na nagugutom—na kumukutya sa kanya, hinahamon siyang tawirin ito. Sa habang tumatagal, humina at namatay ang mga pasalungat na hangin bago umihip ang isang maalat na simoy ng hangin papasok sa kalupaan upang salubugin ito. Gayunpaman, ang mga naglalaban na hangin ay nakasakit na sa kanyang mga pakpak, at ibinaling ni Lazarus ang kanyang atensyon sa lupa, kung saan maaaring makahanap siya ng angkop na kanlungan mula sa mga unang sinag ng araw.

Malayo pa rin sa Marseilles, bumaba si Lazarus sa isang kakaibang nayon ng daungan at umikot

unti-unting lumawak sa ibabaw ng mga bubong na pawid hanggang sa natagpuan niya, sa mas liblib na silangang gilid ng bayan, ang tila mga guho ng isang dating katedral, na nakapatong sa isang malawak at mabatong burol. Nang mas masusing suriin, nakita niya ang lahat ng natitira sa mataas at walang bubong na istruktura, na may mga sunog at bahagyang bumagsak na mga pader na nakapalibot sa isang nakalantad na sahig na bato. Gayunpaman, natuklasan niya na mayroon pang higit pa sa tila patay na lugar ng pagsamba. Nakabalot sa loob ng mga gumuguhong kuta nito, isang kakaibang istraktura na halos katulad ng isang bagong tayong simbahan, ang nakatayo sa ibabaw ng isang bahagi ng mga batong bato nito. Ang mas bagong simbahan ay ganap na kahoy, maliban sa isang panlabas na pader na bato na pinagsasaluhan nito ng sinaunang katedral. Sa kabuuan, ang tila batik na kahoy ay maaaring may simbolikong anyo ng isang butong handa nang mag-spring na nahuli sa sinapupunan ng isang bulaklak na tinamaan ng taglamig. At bukod sa isang asong may dalang buto na paika-ika sa isang malawak na sementeryo na umaangkin sa silangang bahagi ng malawak na burol, natagpuan ni Lazarus na ang agarang lupain ng mga guho ay halos patay na.

Umupo siya sa loob ng mga sirang pader ng mga guho, marahang itinanim ang kanyang mga bota sa ibabaw ng mga batong may mga damo. Napangiwi si Lazarus, maingat na itinupi ang kanyang mga lumang pakpak bago dumulas sa madilim na mga anino. Bahagya pa siyang nakalapit sa simpleng simbahan nang makita niya ang matataas at makikitid na bintana nito at napagtanto na ang gusali ay lubhang hindi sapat para sa silungang hinahanap niya. Tumalikod si Lazarus at humakbang sa isang puwang sa lumang pader. Pagkatapos, sa labas ng mga guho, sinundan niya ang haba ng pader, naglalakad sa mga bumagsak na bato sa pader at matataas na damo, hanggang sa lumiko siya sa panlabas na sulok nito at natagpuan, na nakapugad sa loob ng mga damo at tinutubuan ng mga baging, ang isang malaki at makitid na lalagyan ng imbakan. Ang mas mataas na likuran ng Ang kahon na madaling ilipat ay nakatayo nang pantay sa sinaunang pader ng templo. Ang ibabang harapan nito ay nakaharap sa papaurong na burol ng mga siksik at sira-sirang lapida. Nilinis ni Lazarus ang mga damo, itinaas ang lumang takip ng basurahan, at sumilip sa loob. Bukod sa ilang sirang hawakan ng kagamitan, ilang tuyong bulok na sako ng abaka, at nakakalat na mga kumpol ng tuyong putik, ang loob ay tila sapat na maluwang para sa kanyang planong maikling pananatili. Ipinasok niya ang sarili sa loob ng kahon, isinara ang takip nito, inayos ang mga gamit nito, at ipinikit ang mga mata sa paparating na pagbubukang-liwayway ng isang bagong araw. At bumalik ang Panahon sa kanyang mundo ng mga panaginip.

Tunay ngang matibay ang pagkakagawa ng lalagyan, may matibay na dingding at malapad na takip para protektahan si Lazaro mula sa nakasisilaw na sikat ng araw. Gayunpaman, dahil ang swerte ay kadalasang nangangailangan ng kabayaran para sa mga serbisyong ibinigay, ang mismong kahon na bumuhay kay Lazaro ay maaaring madaling mabilang kanyang kabaong. Kung walang ulap ang langit kinabukasan, tiyak na namatay na siya. Inihaw ng araw sa umaga ang kahon, na nagpagising kay Lazaro upang isaalang-alang ang kanyang agarang kapalaran. Gumapang-gapang siya sa mainit na basurahan, nahihirapang huminga sa luma at mainit na hangin sa loob. At sa kanyang hindi maiwasang kalagayan, nagkaroon siya ng sapat na oras upang pagnilayan ang isang pinaka malaking pagkakamali: Inihiga niya ang kanyang sarili sa loob ng isang kahon na gawa sa kahoy na direktang nakaharap sa Silangan. Gayunpaman, Ang araw ay umakyat sa kalangitan na parang isang nagngangalit na diyos ng apoy, hinahanap sa ilalim nito ang lahat

upang ito ay matupok at mapawi.

Pagsapit ng tanghali, dumanas si Lazaro ng matinding paghihirap, na siyang pinakamadalas niyang maranasan sa pagitan ng pabagu-bagong pagduduwal at matinding pagkailang. Paulit-ulit na umalingawngaw sa kanyang mga tainga ang mga naaalala niyang sigaw ng mangingisda, na nagsasabing, “LAZARO, BUKSAN MO ANG PINTO! PARA SA KAPALARAN NG DIYOS!” Paulit-ulit siyang nawalan ng malay, nahahati ang kanyang isip, at ang kanyang katawan ay nasasaktan. Tulad ng isang umuugoy na pendulum ng pagpapahirap, ang nakapangingilabot na pangyayari ay nagpatuloy—papasok at palabas, papasok at palabas. Parang mekanismo ng orasan, habang ang bawat pag-ikot ng kanyang isipan ay nalilimot, ang kanyang katawan ay muling gumising sa kanya sa mas matinding sakit. At sa mga pinakamahirap na sandali ng kamalayan, kung kailan ang sakit ay maaaring lumaki kahit na upang kutyain ang kahinaan ng kanyang sariling mortalidad, si Lazaro ay tanging nakahawak sa krus ng panalangin ng kanyang ama gamit ang nanginginig na mga kamay at nagsusumamo para sa isa pang walang malay na salamangka. Gayunpaman, walang awa ang bumagsak sa kanya—walang bumagsak, maliban sa patuloy na pagkasunog ng isang araw na walang patawad.

Pakiramdam ni Lazarus ay malapit na siyang mamatay bago magsimulang lumubog ang araw pakanluran. Sa wakas ay gumapang ang mahahabang anino ng mga guho ng katedral sa ibabaw ng basurahan. Ang mainit na hangin ng kahon ay humupa habang ang takipsilim ay nagkukulay mapula-pula sa mga ulap; at si Lazarus ay lumabas mula sa kanyang nakahilong mga panaginip nang ang pinakamalalim na takipsilim ay lumubog sa kalangitan. Ang malamig na liwanag ng isang milyong bituin at isang piraso ng buwan ay nagpakalma sa lupain. Si Lazarus ay humihingal na nakahiga sa ibabaw ng mga basang sako ng sako. Ang kanyang ulo ay umiikot sa isang umuugong na ingay, na ngayon ay tila hinabi ng mga malabong boses. Sa kalaunan, ang pag-ugong sa kanyang mga tainga ay humupa kahit na ang mga boses ay nagpatuloy at, nang ang Delirium at Reality ay tuluyang naghiwalay sa kanyang isipan, napagtanto niya na ang mga boses ay kabilang sa isang mainit na pag-uusap. Gumulong siya sa kanyang tagiliran, itinaas ang kanyang kamay, inilapat ang kanyang mga daliri sa pagitan ng takip ng basurahan at frame; at habang nakabukas ang takip, isang alon ng malamig na hangin ang bumuhos sa kanya. Siya ay nakahiga nang tahimik na may nakabukas na tainga upang marinig ang higit pa sa patuloy na pag-uusap. Ang mga boses ay tila nakarating sa kanya mula sa malayo, marahil ay nagmula sa pababa ng malawak na burol at sa kailaliman ng sementeryo. At may kakaiba sa diskurso—gaano man kadilim o putol-putol—na lubos niyang ikinabahala.

Nakinig siyang mabuti habang ang isang boses ng lalaki ay nagmamakaawa nang malakas; “Pakinggan ninyo ako! Sandali pa, nagmamakaawa ako sa inyo!” Sumunod ang isang matagal na katahimikan.

“Sandali na lang, magkakaroon ka na. Bilisan mo na ang iyong pag-alis.” Ang hindi natural na tugon, katulad ng boses ni Lucifael, na nagsasalita sa sabay-sabay na boses ng maraming babae nang sabay-sabay. Ngunit ang boses na ito na parang hindi makamundong mundo ay tila ibang-iba—marahil mas banayad at pino, ngunit mahigpit at maayos—habang humihina ito sa pabaligtad na parang alingawngaw.

Nanigas si Lazarus; bumilis ang kanyang paghinga. Kung ang nakakapangingilabot na tugon ay hindi naging ganito kalalim at may mga tinig na panlalaki, maaaring nagmula sana kay Lucifael ang sinabi,

sarili niya. Ngunit ang mga salita ay hindi kanya; katulad lamang ng sa kanya. Mas itinaas pa ni Lazaro ang takip at sumilip sa sementeryo na naliliwanagan ng buwan.

"Mag-isa, kung maaari?" Nagmamakaawa ang boses.
Kung saan sumagot ang tinig ng Anghel, "Huwag kang magtagal."

Mga kislap ng liwanag ang nagliwanag sa mga kaluskos ng mga dahon at mga damo. Kasabay ng isang namamatay na bugso ng hangin, isang bagong kadiliman at katahimikan ang bumalot sa sementeryo.

Namamaga ang mga mata ni Lazarus . Hinanap niya ang paligid bago lumabas mula sa lalagyan. Tumingin siya sa langit, na humihiling ng paglipad; gayunpaman, nanatili siyang matatag dahil sa matinding pag-uusisa na bumabagabag sa kanya: ang hindi natural ngunit pamilyar na boses, na katulad ng himig, ngunit hindi katulad ng tono ng kanyang ina. Sa sandaling iyon, naalala rin ni Lazarus ang mga salita ng kanyang ama , na nagbabala sa kanya na lumayo sa mapanganib na Benion Tunnel; gayunpaman, kinilala rin niya na, kung hindi siya naglakas-loob na bumaba sa ipinagbabawal na tunnel na iyon, hindi sana niya natutunan ang tungkol sa mga sulat ng mga Anghel o ang mga Naramsin Scrolls. At sa gayon, hindi sana niya natamo ang mahalagang kaalaman tungkol sa kanyang sarili, sa kanyang pinagmulan, o sa kanyang mga kakilala sa Eljo. Sa katunayan, hindi niya madaling maitatalikod ang sementeryo at ang hindi pamilyar na boses nito—ng marami, kung ang higit pa sa parehong hindi pangkaraniwang kaalaman ay maaaring nasa malayo.

Sa ilalim ng balabal ng kadiliman, palihim siyang bumaba sa gilid ng burol, inilalaan ang kanyang presensya sa pinakamadilim na anino lamang. Walang malutong na sanga o maluwag na bato ang kanyang tinapakan, habang tahimik siyang dumadaan sa mga libingang hindi naaasikaso. Hinabi niya ang isang hindi pantay at palihim na landas patungo sa puso ng mga libingan, at sa isang malilim na kakahuyan ng mga sinaunang oak kung saan nakita niya ang isang mala-langit, berdeng liwanag na maliwanag na lumitaw sa gitna ng mga palumpong. Habang papalapit siya sa mga puno mula sa likod ng isang mababaw na burol, malinaw niyang narinig ang walang patid na bulong ng parehong boses ng lalaki na minsang nagmamakaawa sa isa pang boses-ng-maraming-tao. Tulad ng isang multo, umakyat si Lazaro sa likuran ng pilapil, nakataas ang mga tainga at nakikinig sa solemneng tinig na bumubulong; "Kung ang buong mundo ay lumipas, mananatili ako sa iyo, aking pag-ibig. Sa kasamaang palad, alam na ngayon ng mabuting Anghel kung kailan at saan ako hahanapin; at hindi ko na maipapakita ang aking sarili, gaya ng dati. Naging matalino na siya sa ating mga anibersaryo. Gayunpaman , ibinibigay ko sa iyo ang aking salita, nang buo at walang hanggan, na ako ay magtitiis at magtatagumpay. Dahil tapat ang aking puso, dadalawin kita nang higit pa, ngunit may panibagong pag-iingat at, nakagawian nang hindi nalalaman. Ikaw ang aking handog, aking pag-ibig, at ang tanging Langit na nais kong malaman."

Hinawi ni Lazaro ang mga damo at yumuko habang papalapit sa isang gumuhong libingan. Sumilip siya sa kabila ng mga bato at isang berdeng liwanag ang bumalot sa kanyang mukha, na nagpakipot sa kanyang mga pupil ng mata.

mga butas-butang habang nakatitig siya sa isang tila hindi pangkaraniwang palabas. Sa harap niya, isang mala-multo na imahe ng isang lalaki ang nakaluhod sa paanan ng isang pares ng mga markadong libingan na nakatalikod sa kanya. Ang dalawang libingan ay nakapaloob sa loob ng isang mas malaking lote na may linyang bato ng mga tumutubong damo. Umaangat mula sa mga damo at sa gitna ng dalawang lapida, isang mas mataas ngunit mas makitid at may palamuting inukit na haliging bato ang may mga ukit na marahil ay isang simbolo ng pamilya, na may patayong nakaukit na pangalan na kitang-kita at eksaktong nasa ilalim nito: *~M EDICC I~*. Yumuko si Lazarus sa mga anino ng lapida habang tumayo ang Multo, lumignon, at sinuyod ang paligid.

Pagkatapos ay nakita ni Lazaro ang lahat ng ito.

Ang mukha ay parang isang binata at guwapong lalaki—marahil ay nasa katanghaliang gulang—na may hanggang balikat na buhok at maigsi na nakaayos na balbas na may parisukat na panga; ang Spectre ay nakadamit nang marangal, isang buong kapa ang nakalawit sa bagong kasuotan, ang damit-pamigkis nito ay maluwag na naipon na parang kurtina sa ibabaw ng mga bota nitong matataas ang sintas. Sa pamamagitan ng banal na pinahusay na pananaw ni Lazarus, habang siya ay nakadungaw sa kadiliman ng gabi, at lalong lumalalim sa mga hangganan nito, at mas malalim pa, sa pamamagitan ng patuloy na umiikot na ebon mga ambon ng ethereal at mistikal na kaharian ng mga multo at engkanto, mga gala na Espiritu at mga naliligaw na kaluluwa, bawat aspeto ng mukha ng Multo ay lumitaw na kumikinang at malinaw tulad ng iba pang berde at kumikinang na anyo nito.

Pumasok si Lazaro sa clearing at tinawag ang Aparisyon, "Pagbati, ginoo."

Bahagyang lumignon ang Espiritu at sandaling natigilan, nakayukong nakatingin, na parang nag-iisip ng hindi inaasahang pagpapakilala. Pagkatapos ay humarap ito kay Lazaro. Hinawakan ng lalaking translucent ang kanyang dibdib, at nagtanong, "Ako ba ang tinutukoy mo?"

"Oo," sagot ni Lazarus na may nakakaakit na ngiti at maikling pagyuko.

"Nakikita mo ba ako? At naririnig mo ba ako?" tanong ng Multo, na hindi makapaniwala.

Tumango si Lazarus. "Kaya ko." Lumakad siya palapit at huminto.

"Hindi pa ako nakakita ng katulad mo. Anong klaseng demonyo ka?"

Nawala ang ngiti ni Lazarus. "Hindi ako diyablo— isa akong lumilipad na tao. Ako si Lazarus Gogu."

Hinaplos ng Multo ang baba nito at pinagmasdan si Lazaro. "Ang sabi mo nga." Pagkatapos ay umiling ito na tila hindi makapaniwala, at idinagdag, "Gayunpaman, wala akong nararamdaman tungkol sa iyo—wala talaga."

Tuluyan nang nawala ang ngiti ni Lazaro. Huminga siya nang malalim at sinaway ang Multo. "At dahil nakikita ko ang lapida sa kabila mo, malinaw na nakikita mo mismo; tila kakaunti ka rin."

Kumunot ang noo ng lalaki at tinanggap ang sinabi nito kasabay ng isang seryosong pagtango lamang.

"Isa ka bang Espiritu; isang uri ng kaluluwa?" tanong ni Lazarus, sinusubukang guluhin ang alitan.

Ang Aparisyon ay nagpakita nang bukas ang mga braso, na nagsasabing, “Tulad ng inyong napag-usapan, ako nga.” Kasabay nito, ibinaba ng Multo ang mga braso nito at malamig na ipinaalam sa kanya; “At kung kasabwat kayo ng Impiyerno, marahil ay maaari ninyong ipaalam sa inyong mga pangunahing matatanda at mga pinuno na ang kaluluwang ito ay naangkin na, at kasalukuyang nasa naghihintay na samahan ng Langit.”

eskorte.

Matapang na ipinagtanggol ni Lazaro ang kanyang sarili. “Hindi ako kasabwat ng Impiyerno, ni hindi rin ako nagbabalak na makipagsabwatan laban sa Panginoong Diyos, na Makapangyarihan sa lahat.”

Sinuri siya ng Multo nang may makitid na tingin bago nagtanong, "Kung gayon, marahil ay kasabwat ka ng Langit?" Tumango ang Espiritu bilang pagsang-ayon. "Kung gayon, dapat ay alam mo na na humingi ako ng sandali nang mag-isa, upang magbigay ng aking huling paggalang. Ngunit, narito ka . Bakit mo ako kailangang bantayan nang palihim, para hindi mo ako paniwalaan na tatakas ako?" Yumuko ang Aparisyon nang biglang lumitaw ang isang ekspresyon ng pagkalito sa kanyang mukha. "At anong uri ka ng makadiyos na lingkod —mga katulad mo, na hindi ko pa nakikilala noon—na nagpapakita ng sarili sa anyo ng isang demonyo at nakikipag-usap sa isang naliligaw na Espiritu nang may mabait na paggalang, ngunit hindi naman diyablo, ni anghel?"

“Ako si Lazarus lamang, at hindi kita minamasdan,” sabi ng Eljo. “Patawarin mo ako sa aking panghihimasok, kung maaari. Nagpapahinga lang ako, doon lang,” alok ni Lazarus, habang nakaturo sa itaas ng burol at patungo sa ang mga guho ng katedral habang ipinagpapatuloy niya ang kanyang pangungumpisal, “nang tipunin ko ang tinig ng — tinig ng maraming tao, na nag-uusap bilang iisang tao. Pagkatapos ay nakakita ako ng isang liwanag sa mga lapida at sinundan ang iyong tinig. Wala akong masamang balak dito.”

Isang bagong ekspresyon ng pagdududa ang bumalot sa mukha ng Multo . “Namamahinga ka ba? Nasa isang libingan ? Kasama ng mga patay?” Pinagkrus ng Multo ang mga braso, tumango, at nagtanong pa. "At bakit ka naman nagpahinga sa partikular na sementeryo na ito?"

"Nakita ko lang ito nang dumaan. Pagod na ako. Naglalakbay ako papuntang Italya."

Hindi kumbinsido, ang Aparisyon ay tumugon, “At ako ay tinawag upang maglakbay patungong Langit. Hindi ako gaanong mag-aalala kung matuklasan ko na ang aking walang tiwala na kasama ay nagbabantay sa akin—at sa iyo—sa mismong sandaling ito, kung sakaling tangkaing tumakas o maging bihag ng Impiyerno. Ano ang masasabi mo diyan?” Ang Multo ay tumalikod sa kanya at humarap sa libingan, la habang nakasilip sa likod nito na parang, naghihintay ng sagot.

Ngunit tumalikod si Lazaro at nagmamadaling umalis, na may huling mga salita; “Dapat kitang batiin, Diyos ko; gayunpaman, dahil sa banal na pagpapalang ipinagkaloob sa iyo, sa iyong pagtawag sa Langit, wala na akong maiaalok pang mas dakilang biyaya. Natutuwa akong nakilala kita, kung sana

Patawarin ninyo ako at magandang gabi, ginoo.”

Humakbang si Lazaro papasok sa kadiliman at naglakad patungo sa pilapil nang sumigaw ang Multo, “Isang biyayang ipinagkaloob?”

Huminto siya, lumingon, at tinanong ang Espiritu; “Hindi ka ba nasisiyahan na magpatuloy ka na?”

“Hindi naman!” bulalas ng Multo. Bumuntong-hininga ito at nagreklamo, “Nakakakilabot na bagay ito.”

Umalis si Lazaro sa mga damo at tumabi sa isang libingan. Bumalik siya, na ngayon ay nalilito, at tinanong ang Multo, "Paano naging kakila-kilabot ang Langit?"

Sumulyap ang Multo sa puntod bago lumapit kay Lazarus na tila puno ng emosyon ang mukha. Huminto ito sa harap ni Lazarus at tumingin sa kanya. "Dahil ako ang binigyan ng Langit at ang mahal kong si Sophia ay wala." Umiling ang Multo. "Sa loob ng mahigit dalawang...

Daan-daang taon kong nilalabanan ang mga kagustuhan at kakayahan ng mga anghel upang manatili—upang gumala sa mundo bilang isang nawawalang kaluluwa, upang ang mga huling alaala ng aking asawa ay manatiling buhay—sa akin. Hindi ko balak sumama sa Anghel na ito. Naparito lamang ako upang magbigay-pugay muli sa aking mahal na si Sophia – ito ang araw ng kanyang kapanganakan. Alam ng Anghel na hanapin ako rito bawat taon, at hinihintay ang aking relihiyosong pagbabalik. At bawat taon, binabalikan namin ang parehong engkwentro: Dumating ako, Nahuli niya ako, nagbibigay ako ng respeto habang naghihintay ang Anghel, at pagkatapos ay tumatakas akong muli. Naniniwala ako na maaaring higit pa sa awa kaysa sa kahangalan na hindi niya kailanman hinabol; bagaman maaaring mangyari, balang araw—o kahit ngayon. Dapat ay makatakas akong muli, kaagad.” Ang lalaking hungkag ay tumingin sa malayo at tumitig sa mga puno, patungo sa mga guho ng katedral kung saan alam niyang naroon ang Anghel-na-naghihintay.

Sinundan ni Lazaro ang tingin ng Multo . Pagkatapos ay sinabi niya, “Nalulungkot akong marinig iyon.” Nanatili silang tahimik at nakatitig sa mga labi ng templo.

Tumingin ang Multo sa kanya at bumuntong-hininga. “Ako ito, na dapat humingi ng tawad. Nagkamali ako pinaghihinalaan kitang may masamang balak; at wala akong lugar para padalhan ka ng aking mga paghihirap.” Mabilis na huminga ang Espiritu, tumango, at nagpakita ng magalang na ngiti. Inilahad niya ang isang nag-aanyaya na kamay sa lapida, na nagsasabing, “Maaari ko bang iharap ang aking ginang, si Sophia, at ako— dito tayo magpapahinga.”

Tiningnan nang direktso ng Multo si Lazarus bago yumuko bilang pagpapakilala. “Ako ang yumaong si Lord Gregorie Medici, dating taga-Florence. Ikinagagalak kong makilala ka, Lazarus Gogu.”

Ngumiti si Lazarus at gumanti ng pagyuko. “Kamahalan, ang karangalan ay tiyak na akin.”

“Kaya ano ang magdadala sa iyo sa Italya, binata?” Hinaplos ng Multo ng Medici ang kanyang kapa at yumuko upang siyasatin ang mga nakasuksok na pakpak ni Lazarus.

Maingat na sumagot si Lazarus, “Kailangan kong maghanap ng isang lalaki at samahan siya pabalik sa France.”

"Kung maaari akong magtanong, para sa anong layunin?"

Tumingin si Lazaro sa malayo. "Hindi ko dapat pag-usapan iyan; patawarin mo ako."

Pinagsalikop ni Medici ang kanyang mga braso. Pinalawak ng kanyang mga siko ang kapa na nakabalot sa kanya. Yumuko siya, ngumisi, at tahimik na nagtanong, "Mayroon bang sikretong napakabigat na hindi ito maaaring ibulong. kahit sa mga patay?"

Hinanap siya ni Lazarus, nagkibit-balikat, at umiling. "Marahil hindi." Isiniwalat niya ang kanyang misyon.

"Isang Gatestone ang nabuksan. Naghahanap ako ng isang prayle sa Italya na makakapagsara nito."

Binawi ni Medici ang kanyang baba, tila naguguluhan habang nagtatanong, "Gatestone?"

Nag-isip si Lazarus ng angkop na paliwanag. "Isa itong uri ng selyo—isang pasukan patungo—bueno, sa Impiyerno."

Nanlaki ang mga mata ni Medici. Dali-dali niyang sinuyod ang mga libingan, marahil ay hinahanap ang mabuting Anghel na naghahintay bago lumapit kay Lazaro at bumulong nang may kaba, "Sabihin mo ulit—isang tarangkahan?"

Tumango si Lazaro. Inilibot din ng kanyang mga mata ang paligid, na parang masusing naghahanap ng anumang palatandaan ng kanyang Ina o isang Halimaw. Pagkatapos ay sinimulan niyang magpaliwanag nang pabulong, "Ito ay isang pintuan patungo sa Impiyerno na ngayon ay nakabukas. Sumumpa ako nang may pangakong hahanapin ang prayle at itatama ang pagkakamaling ito. Ang aking salita ay isang sagradong pangako at tapat kong tutuparin ang huling kahilingang ito, hangga't kaya ko; gaya ng iniuutos sa akin ng aking pananampalataya na makita ang katuparan nito—isang banal na pangakong ginawa at tinutupad."

Tumalon si Medici at hinawakan ang mga balikat ni Lazarus. "Anong uri ng tarangkahan? Sabihin mo!"

Yumuko si Lazaro palayo, ngunit nanatili ang nagyeyelong kapit ng Multo sa kanya. "Matatawid kaya ito ng mga Espiritu?"

Pinagmasdan ni Lazarus ang nakakuyom na kamao ng Multo sa kanyang damit. Sa ilalim nito, isang nakapaninindig na lamig ang gumapang sa kanyang braso, na parang mabilis na lumamig ang kanyang laman at dugo hanggang sa buto. Inamin niya, "Nakatakas ang mga espiritu mula rito. Sa palagay ko ay maaari rin silang dumaan dito."

Biglang bumalot sa kilos ni Medici ang kawalan ng pag-asa. Muling sumulyap siya sa kanyang balikat at hinigpitan ang kanyang hawak. "Dalhin mo ako sa Gatesstone na ito!"

"Kailangan kong hanapin ang prayle, na nasa ibang lugar," matatag na sagot ni Lazarus, habang

nakatitig sa medyo magaspang na yakap ng Multo. "Hindi ako papunta sa Gatestone na tinutukoy ko."

"Kung gayon, kailangan mo—una, hanapin mo ang iyong prayle sa Italya! Pagkatapos nito, sasamahan mo ako sa Gatesstone, ha?"

Napatikom si Lazarus ng kanyang panga. Sumilip siya sa mga guho na nakatanaw sa malawak na burol. "At paano naman ang naghahintay na Anghel?"

Niyanig siya ng Multo. "Maaari pa siyang maghintay nang kaunti, gaya ng kanyang tapat na ginagawa! Walang oras dito! Kailangan na nating tumakas agad!"

Pinatigas ni Lazarus ang kanyang noo at hinila ang sarili palabas mula sa sobrang lamig na hawak ng Spectre.

Biglang isinuko ni Medici ang kanyang mga kamay. "Patawarin mo ako, Lazaro; nadadaig ako ng aking pagnanasa." Umatras siya, yumuko, at mabait na nagtanong, "Maaari ba akong sumama sa iyong paglalakbay? Wala na akong kakailanganin pa, at mas kaunti pa ang aking pasanin."

Hinaplos ni Lazarus ang braso niya, dahilan para uminit ito. Tumango siya. "Kung gusto mo."

Maikling ngumiti si Medici at nagmakaawa sa kanya, "Kung gayon, hinihiling ko sa iyo na umalis na tayo—nang mabilis."

Bumuntong-hininga si Lazarus, inamin, "Kamahalan, hindi ako sigurado kung makakapaglakbay ako papuntang Italya at pabalik." Itinuro niya ang mga guho ng templo. "Gayunpaman, isang Anghel ang naghihintay sa iyo—narito ang iyong Langit, habang tayo ay nag-uusap."

Umiling si Medici. "Napakalayo nito sa katotohanan—kung nagsasabi ka ng totoo, ang Langit ko ay nasa kabila lamang ng isang Gatestone," Inilahad ng Multo ang isang nakabukang kamay sa kalangitan sa gabi. "Ngayon, aalis na tayo? Okay?"

Magkasamang nilisan nina Lazarus at Medici ang kakahuyan ng mga roble at umakyat sa langit, na iniwan ang isang pares ng sinaunang libingan at isang walang kamalay-malay na anghel.

~*~

Sa natitirang bahagi ng gabi, nanatiling determinado sina Lazarus at Medici sa Timog-Silangang Pransya, lumilipad sa ibabaw ng mga burol ng *Massif des Maures*. Matatag silang naglakbay patungo sa kambal na bayan sa baybayin ng *Saint Raphael* at *Saint Tropez* na naalala ni Lazarus mula sa mga mapa ng Abbey. Bagama't nagpalitan sila ng ilang salita, hindi nila nalimutang tumingin sa kanilang mga balikat para sa mga palatandaan ng isang humahabol na anghel o lumilipad na Diyablo-Baboy. Bagama't hindi sila magkapareho, sa hugis at anyo, ang kanilang maingat na pag-uugali ay maaaring magmungkahi ng isang karaniwang ugnayan sa pagitan nila—pareho silang may mga pangunahing alalahanin bilang mga hinuhuli.

Madaling araw na nang sa wakas ay narating ni Lazaro ang karagatan. Dahil sa sapat na oras, lumiko siya patimog at sinundan ang baybayin, upang hanapin ang nayon ng *Saint Maxime*, kung saan niya mababawi ang kanyang pananaw sa maraming mapa sa kanyang isipan. Sinuyod niya ang baybayin hanggang sa hindi na siya makapaghanap pa; at alam niyang hindi niya matatagpuan ang nayon bago sumikat ang araw.

Sumisid siya at bumagsak sa isang kahabaan ng dalampasigan na nakapalibot sa isang liblib na look sa loob ng bansa. Humiga siya nang nakadapa sa buhanginan at hinihinal, nakabuka ang mga pakpak na parang sugatang ibon. Lumipad si Medici sa tabi niya. "Anong problema? Pagod ka na ba?"

"Hindi ko na kaya ituloy; kailangan ko nang kumain." Umungol si Lazarus, habang hindi gumagalaw.

"Ah, *iyon !*" bulalas ni Medici na tila may ekspresyon ng matagumpay na pag-alala habang itinaas at itinuturo ang daliri. Pinagsalikop niya ang kanyang mga kamay at naglakad-lakad kay Lazaro, walang iniwang bakas ng paa sa buhangin. "Dalawang daang taon, mula nang pumanaw, halos nakalimutan ko na ang hapdi ng gutom." Lumuhod siya sa tabi ni Lazaro. "Tunay nga, kailangan mong kumain."

Gumulong si Lazarus sa isang posisyon ng pag-upo, tamad na nakabuka ang mga pakpak. Pinawi niya ang buhangin sa kanyang mukha at tumingala upang makita si Medici na sinusuri ang isang mabatong tagaytay sa paligid ng baybayin. Hinanap ng lalaking ito ang tuktok ng tagaytay, tila nakatitig sa kabila ng mga masukal na halaman. Pinagmasdan ni Lazarus ang kanyang malapad at nakatutok na tingin, na tila sumusuri sa pinakamalayong distansya at marahil ay diretsong nakatingin sa kawalang-hanggan. Walang imik, bumulong ang Muldo, "Maghintay ka rito, batang ginoo, at aayusin ko ang iyong gutom." At bago pa man makapagsalita si Lazarus, nawala na ang mala-langit na anyo ng mukha ni Medici.

Iniwang ni Medici si Lazarus sa malayong likuran niya; at mabilis siyang umalis mula sa look nang may kabilisan, na para bang kahit ang Panahon mismo ay naglaho. Agad siyang dumating sa isang madamong tagaytay, kung saan maingat niyang hinati ang mga damo at itinutok ang tingin ng isang mangangaso sa isang kuneho na nakaupong hindi gumagalaw sa isang clearing. Matamang pinagmasdan ng kuneho ang kalangitan na parang nagyelo sa ilalim ng isang inaakalang ibong mandaragit. Bigla itong nagulat, at tumakbo patungo sa tila ligtas na mga masukal na halaman nang hulihin ni Medici ang kuneho at baliin ang leeg nito. Sa isang kislap ng berde, sinuyod ng Muldo ang tagaytay, nagtipon ng isang bungkos ng mga tinik, at bumalik kung saan ito nanggaling dumating.

Nakatayo si Lazaro sa buhanginan ng dagat at nakatitig sa lugar kung saan niya huling nakita si Medici. Ngunit, tanging ang mga alon sa karagatan lamang ang nagpakita. Lumingon siya at sinuyod ang tagaytay ng ang look bago malakas na sumigaw gamit ang nakakuyom na kamay, "Kamahalan?" Idiniin niya ang kanyang mga tainga at nakinig sa mga tunog sa malayong masukal na kagubatan, tanging ang mga tunog ng marahil pag-click ng mga salagubang at mga ibong hindi mapakali na nakapugad ang naririnig. "Panginoong Medici?" Isang hindi natural at panandaliang kaluskos na tunog ang pumukaw sa kanyang atensyon. Lumingon siya, hingal na hingal, tumalon paatras, at bumagsak sa buhangin. Sa harap niya, nakatayo si Medici na may dalang isang dakot na panggatong, isang mahinang kuneho, at isang malawak na ngiti.

Lumapit si Medici kay Lazarus at prangkang sinabihan ito, "Kung naaalala ko pa, ang isang ito ay magiging sapat na para sa isang lalaking may labis mong gana." Itinaas niya ang kuneho at inalog ito nang maluwag na parang tinitiyak ang tunay na bigat nito, at idinagdag, "Isang masarap na pagkain, ha?"

Nag-isip-isip si Lazarus at tumayo. "Nandoon ka—at pagkatapos, wala—at pagkatapos, muli

lumitaw." Pinagpag niya ang buhangin mula sa kanyang sarili habang nagtatanong, "Paano mo binabago at binago ang iyong sarili gaya ng ginawa mo?"

Ibinaba ni Medici ang kuneho at humagigik, sabay sagot na parang propeta, "Ang mga Patay ay hindi kasing walang kakayahan gaya ng maaaring hinala ng mga Buhay." Inihagis ng Multo ang panggatong at kuneho sa dalampasigan at magiliw na sinenyasan si Lazaro na umatras. Sumunod si Lazaro at tumingin habang ang Aparisyon ay tila lumipad sa isang malabong di-likas na mabilis na paggalaw—at sa isang kispamata lamang ng Eljo , matagumpay na na-spin ng Multo ang panggatong upang maging isang nagliliyab na apoy, binalatan ang kuneho, nilinis ito, at binigyan si Lazaro ng isang tuhog na kuneho. "Sige na," giit niya, habang inalog ang nakayukong bahagi ng karne na may laway. "Hindi mo rin inaasahan na iihaw ko ito para sa iyo, hindi ba?"

Sumugod si Lazarus, nanatiling matamang nakabantay kay Medici habang kinukuha nito ang tuhog mula sa kanya. Walang pakialam na ngumiti si Medici at naupo sa dalampasigan. Tumingala siya kay Lazarus, na nakatayo pa rin, at itinuro ang apoy, pabiro na bumubulong, "Kailangan mo itong hawakan sa apoy ngayon, Lazarus. Inihahanda ito ng apoy."

Nahuli ni Lazarus ang sarili na nakatitig kay Medici. Nagreklamo siya at naupo sa tabi ng apoy, bilang pagtatanggol sa kanyang mga kakayahan, "Alam ko kung paano ito iahanda." Inihagis niya ang kuneho sa ibabaw ng apoy at tiningnan si Medici at nakita niya itong nakangiti. Pagkatapos ay tinanong niya ang Multo, "Paano ka nakakakilos nang ganito kabilis? Paano mo nagagawang mangyari ang mga bagay na iyon?"

Itinaas ni Medici ang kanyang noo nang may mapang-uyam na ekspresyon ang bumalot sa kanya. Tiningnan niya nang mabuti si Lazarus bago nagmungkahi, "Marahil ang Kamatayan ay ibang kulay ng Buhay—kung saan ang kawalang-hanggan ang isa sa maraming katangian nito." Binigyan siya ni Medici ng ilang sandali upang pag-ispisan ang kanyang mga sinabi bago pinahina ang kanyang kalooban sa pamamagitan ng isang malugod na ngiti.

Huminga nang malalim si Lazaro at ibinaling ang tingin sa inihaw na kuneho. "Kung maaari, sabihin mo sa akin ang mahika nito. Paano mo ginawa ang kuneho?"

Yumuko ang Multo at nagkunwaring naghahanap ng mga mata bago itinuro ang ilalim ng kanyang kapa at bumulong kay Lazarus, "Hindi talaga ako nakarating. Ang mahika nito ay— itinatago ko ang mga kuneho sa ilalim ng aking kapa."

Sinuri ni Lazaro ang buong Multo. "Gayunpaman, nakikita ko nang malinaw sa kabila ng iyong kapa; at walang mga kuneho."

Suminghal si Medici, tumatawa at umamin, "Nagbibiro lang ako —wala naman." Medyo kinokontrol niya ang sarili at ipinaliwanag ang katotohanan kay Lazarus. "Walang mahika roon." Nagkibit-balikat siya , inilahad ang mga nakabukang kamay, at sinabing, "Binigyan lang kita ng isang kuneho na hindi mo agad nahalata." Umiling siya. "Hindi iyon gawa ng

pangkukulam; hindi ko talaga ito *nagawa* .

Pinikit ni Lazaro ang kanyang mga mata at pinagsabihan siya; "Ngunit nakita kitang walang hawak; at pagkatapos ay may hawak kang kuneho. Hindi ka ba sumuko sa ilang paraan ng pangkukulam o pangkukulam upang tawagin o sugpuin ang kuneho mula sa wala?"

"Hindi po, ginoo," sagot ni Medici, nakasandal sa isang braso at ang isa naman ay nakapatong sa bagong sandal na tuhod. "Hayaan mong ibahagi ko sa iyo ang aking mga nakalap na mahika at mga himala." Sandali siyang tumigil at tumitig sa buhangin na parang nagmumuni-muni sa mga nakaraang alaala. Huminga siya nang malalim at nagpatuloy, ang kanyang boses ay nagbibigay ng mas seryosong tono, "Sa aking mga araw sa lupa, nasaksihan ko ang maraming paratang ng mahika at pangkukulam, at mas marami pang pag-aangkin ng mga pagpapala at himala. At bilang isang dating practitioner sa sining ng alchemy at mortal physiognomy, nagkaroon ako ng obligasyon at pagkakataon na pabulaanan ang mga naturang paratang at pag-aangkin sa pamamagitan ng pagtuklas, matalas na pagmamasid, at naitalang katotohanan. Ang buhay ko ay aking trabaho— nabuhay ako ayon dito. Dahil dito, nanatili akong tapat sa aking pananampalataya at mga paniniwala, at lagi kong alam na mayroong umiiral, isang makatwirang paliwanag para sa isang hindi maipaliwanag na pangyayari. Sa aking mga taon bilang isang manggagamot, inalagaan ko ang maraming pasyente—ang ilan sa kanila ay dumanas ng maliliit na karamdaman at hindi inaasahang namatay, at ang iba, na malubhang nagkasakit at nakaligtas pa rin. At sa lahat ng aking mga pasyente, ipinakita ko ang parehong maingat at walang pinipiling pangangalaga, anuman ang kanilang kalagayan." Tumingin si Medici nang direktang kay Lazarus at ngumiti bago nagtanong, "Ngayon bakit mo inaakala na ang mga nakaligtas sa mga pasyenteng iyon na hindi inaasahang namatay, ay inakusahan ako ng matindog ang iba na nakaalam na ang aking pasyente ay nabuhay nang hindi inaasahan, ay maaaring inakusahan ako ng pangkukulam, o tuluyang binalewala ang aking pangangalaga at inaangkin na ang lunas ay sa pamamagitan ng banal na interbensyon?"

Nagkibit-balikat si Lazaro. "Wala ako sa tabi mo noong inaalagaan mo ang mga taong ito. Marahil ang iba, na iyong tinutukoy, ay hindi rin kasama mo. O marahil ay hindi nila lubos na alam kung ano ang aasahan mula sa iyo." Tumango siya at naniningkit ang kanyang mga mata. "Gayunpaman, nakita kong pinalabas mo ang kuneho mula sa wala, at hindi ako naniniwala na nangyari ito sa pamamagitan ng karaniwan o banal na interbensyon. Alam ko na, hindi basta-basta nahuhulog ang isang kuneho mula sa himpapawid; at ang Diyos na Makapangyarihan sa lahat ay hindi nakikialam para lamang sa mga panlilinlang. Napag-alaman ko na tanging pangkukulam na lamang ang natitira, na sinabi mong hindi mo ginamit. Kung hindi ka magsisisungaling, mayroon pa bang ibang dahilan?"

"Oo nga, mayroon," nakangiting sagot ni Medici. "At nasagot mo na ang tanong ko—ang mga nabanggit ko ay hindi lubos na alam kung ano ang aasahan." Nagkibit-balikat si Medici . "Sa totoo lang, hindi tayo kailanman tunay na handang maranasan ang hindi pangkaraniwan; maaari tayong

ihanda lamang ang ating mga sarili na asahan ang hindi inaasahan. At kung sakaling mangyari ito, madali natin itong maipapaliwanag upang magmukhang mas karaniwan—lalo na sa pamamagitan ng mga pag-aangkin ng kabanalan o pangkukulam; mahika, o maging pangkukulam.” Sandali niyang hinanap ang walang ekspresyong mukha ni Lazarus . “Gayunpaman, ang lahat ng mga pag-aangkin na ito ay tila nagsisilbi ng parehong paraan: ang balewalain ang isang mas kumplikadong paliwanag ng mga pambihirang kombinasyon ng, kung hindi man ay labis na karaniwan, ngunit bihirang magkakaugnay na mga pangyayari.”

Sabi ni Lazaro, “Hindi ko maintindihan, Mahal na Kamahalan.” Umiling siya at inigulong ang kuneho sa ibabaw ng apoy. “Gayunpaman, nang hindi ako magmumukhang masyadong simple o walang saysay, maaari ko bang itanong kung paano mo ginawa ang buhok?”

Sinabi ni Medici, “Para sa iyo, maaaring lumitaw lang ito; ngunit, sa katotohanan, kinuha ko ito mula sa malayo.”

“Kinuha mo? Mula sa malayo?” Nag-alinlangan si Lazaro. “Gayunpaman, nawala ka at agad na nagpakita. Wala kang sapat na oras para kumuha ng kahit ano.”

“O ako?” natatawag sabi ni Medici. “Ano ang *mga sandali* para sa mga patay; ginoo?”

Nagtanong si Lazaro, “Kung maaari po akong magtanong, Mahal na Kamahalan, bakit po ninyo ako sinasagot ng mga tanong, baka Itago mo ang mga sagot mo?”

“Siguro bantayan ko muna sila.” Nagkibit-balikat ang Multo. “Ang ganitong sandali ay maaaring mukhang kakaiba sa ating dalawa, at tiyak na hindi pangkaraniwan para mangailangan ng maingat na pag-uusap—ano, kung ang isang patay na tao at isang lumilipad na tao ay nagtataka sa isa't isa?” Gumuhit siya ng huminga at tumango. “Sa maraming paraan ay mahiwaga, ang ating pagtawid ay lumikha ng isang hindi pangkaraniwan at hindi inaasahang kombinasyon ng mga kasama sa paglalakbay. Ano sa tingin mo, bata ginoo?”

Lumipas ang isang sandali habang ang mga alon sa karagatan ay nagmamarka sa pagdaan nito sa baybayin. Pagkatapos ay nagtanong si Lazaro, “Kamahalan, sinasabi mo bang namatay ka dalawang siglo na ang nakalilipas, hindi ba?”

"Higit pa diyan. At maaari mo na lang akong tawaging, 'Gregory' o 'Medicci', batang ginoo, dahil hindi ako higit pa sa isang Panginoon kaysa sa kuneho na hawak mo sa iyong kamay."

"At hindi mo na ako kailangang tawagin gamit ang titulo, dahil hindi na ako isang eskudero. Ako ay si Lazarus lamang."

"Isa kang eskudero noon?"

Hindi pinansin ni Lazarus ang tanong at tinanong si Medici. "Kung tunay kang isang Espiritu, gaya ng sabi mo, bakit hindi pa ako nakakita ng katulad mo?"

"Ah, marami sila. Ngunit hindi ako nakikisalamuha sa kanila, baka hanapin sila ng mga Anghel at matuklasan din akong nagtatago. Palagi akong lumilipad, sa sarili kong paraan, nang palihim."

Namuo rin ang bagong hinala sa loob ni Medici, at siniyasat niya si Lazarus. "Sa tingin ko ay mas

Kakaiba na ikaw ay nasa laman pa rin at nakikita ako, ngunit sinasabi mong hindi ka pa nakakita ng ibang Espiritu na katulad ko. Bakit kaya?”

Inamin ni Lazarus, “Nakakita na ako ng mga Espiritu, ngunit mas maliwanag ang kanilang ipinakita kaysa sa iyo. Sila ay mga Espiritu ng Demonyo na lumabas mula sa bukas na Gatestone at nagtipon sa ibabaw ng katedral.” Tiningnan ni Lazarus si Medici nang direktso at nagtanong pa. “Maaari ka bang isa pang hindi mabilang na anyo nila, na nagpapakita ng mas mahinhin at panlalaking anyo?”

Tumayo ang Multo nang nakakunot ang noo kahit nakatayo ang walang ekspresyong si Eljo. Magkaharap sila sa liwanag ng apoy. Sa paghaharap ng mga mata, naghanap sila ng iba pang mga palatandaan ng katotohanan o panlilinlang sa isa't isa . Sa sandaling iyon, tanging ang karagatan lamang ang umuungol, ang hangin ay umuungol, at ang nagliliyab na mga baga ay nagkalat na parang mga alitaptap. At kung ang kanilang hindi mabilang na mga iniisip ay maaaring sumiklab at dumagundong, ang kanilang mga isipan ay maaaring lumikha ng isang bagyo na kapantay ng pinakamalaking unos—isang unos na may ganap na kalubusan na lunurin ang bawat tanawin at tunog sa mundo sa kanilang paligid. Gayunpaman, hindi madaling masuri ni Lazarus si Medici, dahil ang Multo ay halos walang anyo. At hindi madaling maramdaman ni Medici si Lazarus, dahil ang Eljo ay talagang hindi natural. Pareho silang may malay sa tila espasyo ng kalituhan na nananatili sa pagitan nila. Sa kanilang sariling paraan, walang duda, naunawaan nila ang pagkakaroon nito bilang

hindi maikakailang totoo. Parang isang halos hindi mahahalatang ulap ng paalon-alon na kaguluhan, kung saan tanging ang pinakamataas na antas ng intelektwal ng walang kabusugang pag-uusisa at walang katapusang paghihinala ang maaaring naninirahan. Sa pinakamalalim na kahulugan, ang bawat isa ay tila nananatiling hindi nakikita ng isa't isa.

Sa wakas ay nagsalita si Medici. "Hindi ako isang Espiritu ng Demonyo. Ang mga demonyo ay hindi binibigyan ng Langit, tulad ko." Pinagkrus niya ang kanyang mga braso at pinikit ang kanyang mga mata. "Gayunpaman, ako rin, ay nagtataka sa iyo. Ikaw " Ang sabi mo ay hindi ka isang diyablo kundi isang taong lumilipad lamang; ngunit alam mo pa rin ang mismong lokasyon ng isang pasukan patungo sa Impiyerno." Hinaplos ni Medici ang kanyang balbas bago iling ang isang daliri at ibahagi ang kanyang sariling pinagtatalunan. "Sa loob ng dalawang daang taon ay hinanap ko ang mundo, mataas at mababa, para sa gayong pasukan. Sa paggawa nito, at sa lahat ng panahong iyon, hindi ko kailanman nabigong maramdaman ang biglaang paglapit ng isang malapit na tao o anghel. Gayunpaman, medyo nababagabag ako na nagawa mo akong lapitan nang napakalapit, at nang hindi ko nalalaman, habang nakatayo ako nang walang malay sa aking libingan." Itinaas niya ang kanyang noo. "Maaari ka bang maging isang hindi mabilang na anyo ng isang diyablo, na may kakaibang anyo at mapagpanggap na pag-uugali, sa tusong pagtatangka na samahan ako sa Impiyerno?"

“Sinabi ko na sa iyo na hindi ako diyablo. Naghahanap ako ng prayle para isara ang Gatestone,” pahayag ni Lazarus . “Ikaw ang naghahanap ng Impiyerno.”

"Hindi ko hinahanap ang Impiyerno; hinahanap ko ang aking Sophia."

"Kung gayon ay nasa Impiyerno siya?"

"Hindi ko masabi," tugon ni Medici. "Gayunpaman, sabihin mo sa akin ang tungkol sa iyong prayle; at kung paano ang isang simpleng mortal na monghe ay maaaring magkaroon ng walang hanggang kaalaman tungkol sa Impiyerno na halos kakilala niya nang malapitan."

kasama ang tiyak na masalimuot na paggana ng tarangkahan nito."

"Hindi ko masabi," pag-amin ni Lazaro. "Hindi ko alam ang kaniyang mga pamamaraan o pamamaraan— ang pangalan at lugar lamang niya ang alam ko ."

"Kung gayon, bakit mo kailangang hanapin ang prayleng ito, kung kakaunti lang ang alam mo tungkol sa kanya? Paano ka nakakasiguro na kaya niyang pamunuan ang Gatestone na ito?"

"Hindi akin ang Gatestone," saway ni Lazarus. "Inutusan lang akong sunduin ang prayle. Nangako akong gagawin ko. Sumumpa ako sa mga tao ng Diyos; at ginagawa ko na ngayon ang kanilang utos. Hindi sila magsisinungaling o maghahangad na may mangyaring masama sa akin sa paghahanap na ito. Kaya naman, may tiwala ako sa prayle, at sa kanyang mga kakayahan. Sapat na ang aking nalalaman; hindi ko na kailangang malaman pa.

Tumingala si Medici. Itinupi niya ang kanyang mga labi at tumango bilang pagsasaalang-alang. "Maaaring katanggap-tanggap ; gumagawa ka lang ng isang mabuting gawa, gaano man ito ka-pangkaraniwan." Huminga siya nang malalim. "Gayunpaman, hindi ako nagsisinungaling, at nais ko rin na wala kang masamang balak. Hindi ba't nagdala ako ng isang kuneho para sa iyo? Hindi ba't binigyan kita ng mabuting kasama? Hindi ba't ipinakita ko sa iyo ang lahat ng respeto na maaaring hilingin mo?"

Ang mga tanong ni Medici ay nag-udyok kay Lazarus na alalahanin ang kanyang engkwentro sa Mountain Mouth kasama ang kanyang ina, at ang masaganang handog nito ng mahahalagang bato. Sinagot niya si Medici ng mga kanonikal na salita ng karunungan, "Ang masasamang intensyon ay kadalasang nagtatago sa ilalim ng mabubuting gawa. Sa ganoon, hindi ko tunay na malalaman ang iyong intensyon; ngunit, malinaw sa akin ang akin. Kailangan kong makahanap ng isang tao ng Diyos na magtatali sa isang kasamaan na ngayon ay hindi na nakatali."

Bumuntong-hininga si Medici at itinaas ang kanyang mga kamay nang mahina sa ere, sabay bulalag, "Pero baka sinasabi mo lang ito sa akin! Sa dami ng aking naipon, baka inaakit mo ako sa isang patibong—sa mismong bunganga ng Impiyerno!" Pinagkrus niya ang kanyang mga braso. "Sagutin mo ako, Lazarus; kung sinasabi mong isa ako sa mga sinasabing masasamang espiritu mula sa Gatestone, bakit ko gugustuhing sumama sa iyo sa iyong paghahanap? Kung talagang nanggaling ako sa ganoong gate, hindi ko ba malalaman ang lokasyon nito? Bakit ako maglalakas-loob na sumama sa iyo papuntang Italya, kung hindi naman ako mangangailangan?"

Sinagot siya ni Lazarus ng mga katulad na mungkahi; "At maaaring sinasabi mo lang ito sa akin. Hindi ko hiniling na samahan mo ako sa Italya. Sa abot ng aking makakaya, maaaring wala si Lady Sophia. Maaari mong lihim na naisin na sumama sa akin, upang mahanap mo ang prayle para sa iyong sarili, at pagkatapos ay patayin siya bago niya isara ang Gatestone, hindi ba?"

Isinandal ni Medici ang kanyang mga kamay sa kanyang balakang at malamig na sinabi, "Hindi ako kasabwat ng Kasamaan, Lazarus. At tiyak na wala ako sa sementeryo para sa iyo. Higit pa rito, isang

Nais ng anghel na samahan ako sa Langit sa mismong sandali na ikaw ay lumapit sa akin.”

Tumango si Lazarus at tumingin sa karagatan. “At papunta na ako sa Italya, Medici, bago ako hinila palapit sa iyo ng tinig ng iyong Anghel .”

“Hindi siya akin,” tugon ni Medici. Bumuntong-hininga siya at ibinaba ang kanyang mga braso, “Sige; marahil pareho tayong nagsasabi ng totoo ngunit naghihinala pa rin tayo sa maling intensyon ng isa’t isa.”

Gayunpaman, alam ko, nang may lubos na paniniwala, na wala akong masamang balak; at kahit na maaaring pinaghihinalaan ko na ang iyong mga intensyon ay hindi tunay, nararamdaman ko pa rin na kailangan kong samahan ka—at tulungan kang mahanap ang prayle, kung kinakailangan —kung mahahanap ko ang aking Sophia, sa huli.” Mabilis na yumuko ang Aparisyon. “Mapagkakatiwalaan ko lamang na ang iyong mga intensyon ay kasing totoo ng sa akin.”

Pinag-isipan ni Lazarus ang mabubuting salita at mabait na kilos ni Medici . Gumanti siya ng pagyuko. "At nakikita kong may mabuting pananampalataya ako sa iyong piling, at sa iyong mga nakaraang gawa. Tatal, natagpuan kita sa piling ng isang anghel; at natagpuan mo rin ang kuneho para sa akin." Ngumiti siya, at idinagdag, "Dapat akong magpasalamat."

Humupa ang tensyon at naupo sila sa tabi ng apoy, mas kuntento kaysa noong nakaraan. Sa loob ng ilang sandali, nagpalitan sila sa panood ng nagbabagang karne at ng mga alon sa dalampasigan na unti-unting nagiging mga bula na lamang.

Nag-alok si Lazarus, “Kung maaari po, patawarin ninyo po ang aking kawalan ng tiwala, Medici. Ngunit, ngayon ko lang po nakita ang Espiritu ng isang tao sa buong buhay ko.”

“Patawarin mo rin ang aking mga hinala, Lazarus.” Sabi naman ni Medici. “Sa buong buhay ko at kamatayan, hindi pa ako nakatagpo ng katulad ng isang taong lumilipad. Bukod pa rito, sa mahigit dalawang daang taon, hindi pa ako nakakausap ng mga buhay—hanggang ngayon.”

“Marami bang kaluluwa, na katulad mo, na pagala-gala?” tanong ni Lazaro.

"Bueno, masasabi kong kasing dami ng mga kaluluwa ang bilang ng mga lalaki, babae, at mga batang ipinanganak.

Nakakita na ako ng napakaraming lehiyon nila na nalilitong gumagala sa mga bagong larangan ng labanan. Kung minsan, maaari silang maging marami—ngunit sandali lamang, bago lumitaw ang mga anghel upang itaboy sila palayo.

Gayunpaman, bihira akong makakita ng ganito karami nang sabay-sabay. Mas madalas, maaaring makakita ako ng isa o dalawang Espiritu na dumadaan. Gayunpaman, kailangan kong tumakas nang mabilis, baka matuklasan ako ng mga Anghel sa gitna nila."

"Saan nila dinadala ang mga Espiritu?"

Nagkibit-balikat si Medici. “Langit o Impiyerno, sa palagay ko; sa ibang lugar maliban dito. Base sa aking mga natuklasan, bawal sa mga Espiritu ang paggala sa mundo.”

"Pero, ginagawa mo."

"Oo."

"Kung gayon, bakit nila pinapayagan iyon?"

Umiling ang Multo at mahiyaing ngumiti. "Pinapayagan ko." Tinapik niya ang kanyang dibdib at bumulong, "Kung hindi nila ako kailanman mahuhuli, magpapatuloy ako sa malayang paggala." Humagalpak siya ng tawa at ibinaon ang kanyang mga kamay sa mga bulsa ng kanyang damit. "Ah, alam nila na nandito ako —sa isang lugar. At malakas ang kutob ko na hindi lang ako ang naliligaw na kaluluwa na lumalakad sa mundo."

Tinanong siya ni Lazaro, "Ngunit paano naman ang Anghel sa sementeryo, na iyong tinakasan?" Hindi ka ba niya pinayagang manatili?"

"Azrael?" natatawang sabi ni Medici. "Magaling siyang sumubaybay. Ilang beses na akong naabutan ni Azrael simula noon, bukod sa regular kong pagbisita kay Sophia. At gaya ng dati, sinasabi ko sa kanya na handa na akong pumunta sa Langit, ilihis ang atensyon niya, at pagkatapos ay iwasan siya. Hindi naman niya ako masyadong sinusubukang mahuli. Tatal, malamang, palihim siyang naaawa sa aking kalagayan. Hindi niya sinasabi kay Azazel kung nasaan ako, gaya ng hindi niya ipinakita ang sarili niya pagkatapos kong makaharap siya. Alinman sa naaawa siya sa akin, o ayaw niya sa kanya, o kombinasyon ng mga ito."

"Azazel?" tanong ni Lazarus.

Tumango si Medici. "Yung isa pa."

Tumango si Lazarus, habang nakatingin nang direktso sa kanya. "Oo nga; sinong mabuting kaluluwa ang tatakas sa Langit kung hindi?" Inikot niya ang kuneho at nagtanong, "Paano kung mangako si Azrael na dadalhin ka niya sa Impiyerno? Sasama ka ba sa kanya tulad ng pagsama mo sa akin ngayon? Para sunduin si Sophia?" "Hindi, Lazaro; si Azrael ay naghahatid lamang sa mabubuting kaluluwa patungo sa Langit. Ang isa pang Anghel, na nagngangalang Azazel, ay humihila sa mga walang malay at palaboy na kaluluwa patungo sa Impiyerno. At minsan ko lang siya naranasang malas sa loob ng maraming taon. Bahagya akong nakatakas sa gutom na halimaw."

"Bakit hindi mo siya sinamahan sa Impiyerno, sa halip—para sunduin si Sophia?"

"Samahan si Azazel?" Tumawa si Medici nang hindi makapaniwala. "Hindi siya basta-basta *sasamahan*. Hinuhuli niya ang mga kaluluwa at ginagahasa sila nang hubad, katulad ng kuneho na ngayon ay hawakan—lubos niya silang nilalamon kung saan hindi sila makatakas. Mula noon ay binalaan ako ni Azrael tungkol kay Azazel, na sinasabing siya ang anak ng Anghel, *si Kronos*, na buong pagmamahal na yumakap lahat ng kaluluwa sa pamamagitan ng pagkain sa mga ito at paggawa sa kanila na bahagi ng kanyang sarili. Matagal nang nilinaw ni Azrael na kung hindi ko siya sasamahan sa Langit, sa kalaunan ay hahanapin at lalamunin ako ni Azazel, at dadalhin ako sa Impiyerno habang nakakulong sa loob niya." Napangiwi ang Multo. Tumigas ang kanyang ekspresyon at yumuko siya kay Lazarus. "Dahil gumagala ako sa mundo, Azazel

ay mayroon ding karapatang angkinin ako. Kung mahuli niya ako, hindi ako papasok sa Impiyerno sa sarili kong paraan. At sigurado akong mananatili akong nakakulong magpakailanman. Kaya naman palihim akong naghanap ng mas angkop na pasukan sa Impiyerno—isa na maaari kong pasukan at takasan, sa sarili kong mga kagustuhan.”

"Para nakawin si Sophia mula sa Impiyerno?" tanong ni Lazarus.

Tumango si Medici. "At gagawin ko."

"Magagawa ba ang ganoong bagay? Hindi ako naniniwala," sagot ni Lazaro. "At paano ka nakakasiguro na wala siya sa Langit—o talagang nasa Impiyerno siya? Marahil ay ginagawa rin niya ang katulad mo, at gumagala lamang siya sa lupa."

"Kung lumakad siya sa mundo, natagpuan ko na sana siya sa nakalipas na dalawang daang taon ng aking paghahanap ng pasukan patungo sa Impiyerno," sabi ni Medici, habang nakaturo sa abot-tanaw ng karagatan. "At halos inamin na ni Azrael na wala siya sa Langit. Kaya, pinaghihinalaan ko na siya ay nasa Impiyerno."

"Ano ang sinabi sa iyo ng Anghel?"

Bumuntong-hininga si Medici at sumulyap sa dalampasigan bago inamin, "Hindi naman ganoon, ang ginawa ni Azrael." sabi niya, nakumbinsi ako nito na hindi. 'Yun nga, ang hindi niya sinabi.

Nakinig si Lazaro. "Kung gayon, ano ang hindi niya sinabi sa iyo?"

Pinikit ng Multo ang kanyang mga mata at iwinawaksi ang isang nag-aakusang daliri kay Lazarus, sabay bulong nang malinaw, "Sa tuwing tinatanong ko si Azrael kung ang aking Sophia ay nasa Langit, sinasabi niya sa akin na ang lahat ng bagay ay mahahayag, kapag ako ay nasa Langit na. At sa tuwing tinatanong ko siya kung siya ay nasa Impiyerno, pareho lang ang sinasabi niya."

"Kaya ngayon naniniwala ka na siya ay nasa Impiyerno?" Umiling si Lazaro, na ngayon ay lubos na naguguluhan. "Kung ganoon din ang sagot sa iyo ng Anghel, tungkol sa kanyang kinaroroonan, bakit mo pinaniniwalaang nasa Impiyerno lamang siya, at hindi sa Langit?"

Pinanood ni Lazarus si Medici na nakatayo, tumalikod sa kanya, at tumitig sa karagatan. Isang mahinang simoy ng hangin mula sa dagat ang umiihip, ngunit ang hubog ng kapa ng Multo ay hindi gumagalaw. Sa wakas, bahagyang inikot ng Multo ang ulo nito at tumitig sa buhangin, na tila ba abala sa pagmumuni-muni. Sa wakas, huminga nang malalim ang Multo at tumango bago tuluyang humarap kay Lazarus. "Hindi ko pinaghihinalaan na nasa Impiyerno ang aking Sophia dahil lamang sa ginawa o hindi sinabi sa akin ni Azrael, Lazarus. Marami pang dapat sabihin bago ka sumang-ayon sa akin na halos tiyak na nasa Impiyerno siya." Umikot ang Aparisyon sa apoy, lumuhod sa tabi ni Lazarus, at nagtulak ng isang tinik papasok sa apoy. Tumingin si Lazaro sa mga mata ng Multo. Ang mga berdeng bilog ay tila nasa malayo—na parang nabibitag ng liwanag ng apoy; nakatitig sa walang hanggan.

Ikinuwento ni Medici ang kanyang nakaraan. “Sa aking hanapbuhay, hindi lamang ako isang manggagamot, kundi isa rin akong alkemista. Dahil dito, nabighani ako sa pagtuklas ng mga kakaibang paghahanda at nakalalasing na reseta na maaaring ibigay upang hadlangan o kahit na maiwasan ang mga pinakakaraniwang pisyolohikal na epekto ng pagtanda. Habang umuunlad ang aking pananaliksik, ang aking mga kagamitan at pamamaraan ay lalong nagiging hindi pangkaraniwan, at tiyak na kontrobersyal sa mga naobserbahang pamantayan ng Sangkakristiyanuhan. Dahil diyan, wala akong nagawa kundi ipagpatuloy ang aking pag-aaral nang palihim, dahil sa takot ng mga paratang ng erehiya o pangkukulam. Tatal, naghahanap ako ng kakaiba at tumpak na paghahanda ng mga langis, katas, metal, at asin sa dugo, na maaaring mangako ng imortalidad. Sa katunayan, sinikap kong buuin ang mismong *Elixir ng mga Sinaunang Tao.*”

“Mayroon bang ganoong bagay?” tanong ni Lazarus.

Nagkibit-balikat si Medici. " Hindi na mahalaga—ngayon. Ngunit, sa buhay, naniniwala ako na ganoon." Bumuntong-hininga siya at binigyan si Lazarus ng isang taimtim na ngiti. "Bukod sa akin, isa na lang ang natitirang nakakaalam ng aking paghahanap. Siya ay walang iba kundi ang aking pinagkakatiwalaan at kasama, si Sophia."

Tumango si Lazarus at magalang na ibinaling ang tingin sa inihaw na kuneho.

Inabot ng Multo ang puso ng apoy, kumuha ng nagbabagang uling, at sinuri itong mabuti habang nagpapatuloy, "Napakalapit ko na. Talagang naniniwala akong malapit ko nang mabuo ang elixir." Ibinalik niya ang uling sa apoy at nagpatuloy, "Gayunpaman, ang paniniwalang iyon ang nagtulak sa akin na galugarin ang maraming kakaiba at kakaibang lupain, upang hanapin ang nag-iisang sangkap na magpapasigla sa pinaghalong ito." Umiwas ng tingin ang Multo at pinag-aralan ang mga alon bago bumalik kay Lazarus, halatang dumilim ang kanyang kalooban.

“Ipinangako ko kay Sophia na ito na ang huling pakikipagsapalaran ko sa ibang bansa. Ang barkong pangkalakal, na aking pinaglalakbayan, ay nakaranas ng malakas na bagyo pagkaalis. Halos lumubog kami ng malakas na hangin at tinangay kami lampas sa aming unang daungan. Sa halip na bumalik at pumasok muli sa bagyo, nagpatuloy ang Kapitan at natapos namin ang natitirang bahagi ng aming paglalakbay nang walang insidente. Sa kasamaang palad, ang paniniwalang nalubog kami sa bagyo ay kumapit, at pagkatapos ay nakumpirma nang ang mga piraso ng aming barko, na napunit mula sa amin sa bagyo, ay inanod sa pampang malapit sa daungan na aming binalewala. At ang maling balita, na lahat ng buhay ay nawala, ay bumalik sa aking Sophia, bilang katotohanan.” Bagama’t ngumiti at umiling si Medici, nakita ni Lazarus ang sakit sa kanyang mukha. “Isa siyang madamdaming babae—kahit hangal. Kinitil niya ang sarili niyang buhay.”

Pareho nilang itinuon ang kanilang atensyon sa kuneho at sa apoy na lumalamon dito.

“Ayan na nga,” sabi ni Medici sabay kubit-balikat. “Naniniwala ako na ang aking minamahal ay nasa Impiyerno; alam mo na ang pintuan ng Impiyerno; at umaasa akong mabawi ko ang tanging Langit na nais kong malaman.”

Isang sandali ng katahimikan ang namayani sa pagitan nila. Ang mga apoy ay sumandal sa simoy ng hangin, at si Lazaro ay nakatitig sa madilim na abot-tanaw ng karagatan.

“Inihahanda mo ba ang iyong kuneho bilang handog na susunugin?” tanong ni Medici, habang tumatango patungo sa ngayon kuneho na nakaitim.

“Ah!” Napabangon si Lazarus at sinagip ang kuneho, itinaas ito sa isang nagliliyab na patpat.

Pinasinghot ng simoy ng hangin ang apoy at pinalamig ang kuneho. Humarap siya kay Medici. “Kung maaari kong itanong, paano ka namatay?”

Humagikgik ang Multo at itinuro ang apoy, ang kanyang matatag na kamay ay tumatagos sa apoy.

“Mula rito; ang mismong kagamitan ng aking hanapbuhay: ang ating bantog na Regalo ni Prometheus—APOY. Namatay ako sa aking pagtulog.”

“Nasunog ka hanggang mamatay?”

“Hindi. Iyon ay usok mula sa aking mga lalagyan ng mga ahente at katas, na sinindihan ng isang naiwang lamparang langis —nakamamatay na usok mula mismo sa mga sangkap na ginamit ko sa aking paghahanap para sa napakahirap- mahanap na elixir ng Buhay.” Napatawa si Medici. “Kaya narito ako, makalipas ang dalawang daang taon.” Sandali siyang tumigil at idinagdag, “Maaaring natuklasan ko nga pala ang elixir. Hindi ko lang alam na kailangan pala akong patayin nito para mabigyan ng imortalidad.”

Pinikit ni Lazarus ang kanyang mga mata, nag-iisip, nang matawa ito nang matuyo. Bigla niyang napigilan ang sarili. “Patawarin mo ako, Medici.”

“Huwag kang mag-alala, Lazaro,” pagpapatibay ni Medici sa kanya, sabay tayo, “Kumain ka nang busog at patayin mo ang iyong mga sakit.” Lumayo ang Multo mula sa apoy habang tinatawag niya pabalik si Lazaro, “Kailangan kong malaman ang kinaroroonan natin sa pamamagitan ng pangalan ng pinakamalapit na nayon. Sandali lang ako.”

Pinanood ni Lazarus ang Multo na papalapit sa baybayin. Sa sadyang hakbang, sinuri ng Multo ang ayos ng mga bituin. Pagkatapos ay lumukso sa ere ang mukha ni Medici at naglaho.

Isang gutom na gutom na si Lazaro ang naghain ng kanyang pagkain habang umiikot ang oras sa ilalim ng langit ng uwak.

Sa kalaunan, ang mga lumulutang na baga ay parang mga alitaptap na nagkukumpulan mula sa mga baga ng isang naghihingalong apoy; at si Lazaro ay naglalakad sa dalampasigan, suot ang isang pabilog na landas ng mga bakas ng paa sa buhangin habang sinusuri niya ang kalangitan para sa mga palatandaan ng isang multo. Gayunpaman, ang kanyang mga mata ay agad na bumagsak sa dagat, patungo sa silangang abot-tanaw, at natuon sa isang manipis na pulang linya na nagmamarka sa mga likha ng bukung-liwayway. Umikot siya at naglakad nang pasalungat sa paligid ng apoy, ang kanyang mga kamay

hindi mapakali at ang kanyang mga mata ay nakatuon sa silangan.

May boses na tumawag mula sa kanyang likuran, nagtatanong, “Kumusta ang pakiramdam mo?”

Gumalaw nang walang tigil si Lazarus at bumagsak pabalik sa buhanginan. Pinagmasdan niya ang mahinang imahe ng isang papalapit na Multo. Napatingin siya at tumayo habang papalapit si Medici nang nakangiti.

"Patawarin mo ako, Lazaro. Dapat ay mas prangka ako sa aking pamamaraan."

Huminto si Lazarus at bumuntong-hininga, “Oo, kung gusto mo.” Mabilis siyang naglakad patungo sa Spectre, sandaling nasulyapan ang kumikinang na abot-tanaw bago sinipa ang buhangin sa ibabaw ng umuusok na baga at sinabing, “Medici, kailangan na nating umalis, nang mabilis.”

Huminto si Medici sa harap ni Lazarus at itinuro ang baybayin. “Natagpuan ko ang nayon ng Saint Maxime. Malapit lang ito rito. Mukhang marami kang kakayahan—at ngayon, mayroon ka nang matalas na direksyon.” Pinagkrus ng Multo ang kanyang mga braso, at idinagdag, “Kamangha-mangha ka talaga. Sigurado ka bang hindi ka pa nakapaglakbay—”

“Medici!” singit ni Lazarus, sabay turo sa mahinang liwanag sa karagatan, “Papatayin ako nito, Medici; kailangan kong maghanap ng masisilungan ngayon din!”

"Silungan? Mula sa karagatan?"

“Mula sa araw,” sagot ni Lazaro, na nagpapaliwanag, “Mayroon akong malubhang sakit sa araw.”

“Ah,” sabi ni Medici, habang tumatango. “Kasama ng mga pambihirang kakayahan ang mga pambihirang kahinaan, gaya ng inaasahan.” Lumingon siya at itinuro ang papasok mula sa baybayin. “May kagubatan — maraming lilim doon. Sapat na ba iyon?”

"Naghahanap ako ng mas madilim na lugar; marahil, isang kuweba o kung ano man ang katulad nito."

Hinimas ni Medici ang kanyang baba bilang pag-iisip. "Wala akong nakitang kuweba." Sumulyap siya sa silangang kalangitan. "At hindi ka makakarating sa nayon bago magbukang-liwayway." Umiling siya at nagkibit-balikat. "Para sa akin, madali lang iyon. Maaari akong magtago sa ilalim ng karagatan, sa lupa, o kahit sa loob ng isang puno. Ngunit ikaw ay nabubuhay, at dapat huminga."

"Magandang gabi po," sabi ni Lazarus, ikinukumpas ang kanyang mga pakpak at unti-unting yumuko.

“Ah! May alam akong angkop na lugar,” sigaw ni Medici. Itinuro niya ang katimugang baybayin.

“May isang barkong nawasak sa mga bato, at ang katawan nito ay mahigpit pa ring natatakpan.

Ano sa palagay mo?”

"Nagsasabi ka ba ng totoo?"

"Sa aking taimtim na salita ng karangalan—bilang isang ginoo na may karangalan," giit ni Medici. " Kailangan kitang ligtas kung nais kong mahanap ang aking Sophia. Ang barko ay selyado at dapat ay magsilbi sa iyo nang maayos."

"Ipapakita mo ba sa akin?"

"Oo nga— kaagad!"

Sinuyod ni Lazarus ang abot-tanaw. “Kailangan kong lumipad nang mababa at mabilis, pasalungat sa lupa at dagat.” Lumingon siya kay Medici at iwinagayway ang kamay patungo sa langit. “Susunod ako.”

Lumipad silang dalawa sa kalangitan, iniwan ang isang naghihinalong apoy at isang maitim na ulo ng kuneho. Ang mga itinapong labi ay maaaring tila nakatitig, nakakatakot na nakatitig sa pataas na direksyon ng pag-alis ng magkaibang pares, marahil ay para magtanghal ng isang pangwakas, malalim, at isang pangmatagalang pagtatanghal sa harap ng mga manonood na talagang wala—at sa mga huling sandali nito, na walang kibo habang nakatitig sa itaas, kasama ang itim at parang halimaw, at lubusang itinapon, malapad at hungkag nitong butas ng mata.

[Wakas ng Kabanata 19]

Ang akdang **pampanitikan** na ito ay nilikha lamang bilang **pag-aalay** ng

Edgar Allan Poe (1809—1849)

— Nawa'y manatili ang kanyang pamana sa ating lahat —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~